

Evaluatie mantelzorgbeleid

2018-2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Mantelzorg	3
Beleidsdoelstellingen.....	3
Uitvoering	4
Analyse.....	6
Resultaten Welzijnswerk Midden Drenthe.....	6
Realisatie 2018	6
Realisatie 2019	6
De gevolgen van corona voor mantelzorgers	7
Dag van de Mantelzorg.....	8
Regeling mantelzorgwaardering	8
Resumé	9

Voor u ligt de evaluatie van ons mantelzorgbeleid zoals beschreven in de nota “Mantelzorg, onze zorg”.

Mantelzorg is onbetaalde en vaak langdurige zorg voor zieke familieleden of vrienden. Dit kan verzorging zijn of hulp bij dagelijkse activiteiten. Gemeenten ondersteunen mantelzorgers bijvoorbeeld met (tijdelijke) overname van de zorg door een vrijwilliger of beroepskracht (respijtzorg). Door de steeds toenemende vergrijzing in combinatie met het rijksbeleid om langer zelfstandig wonen te stimuleren, wordt de druk op mantelzorgers ook steeds groter.

In de nota “Mantelzorg onze zorg 2018-2022” zijn een aantal beleidsdoelstellingen benoemd:

- Hierbij richten we ons vooral op het creëren van meer bewustwording, het ondersteunen van mantelzorgers om overbelasting te voorkomen, meer bekendheid van de mogelijkheden van mantelzorgondersteuning en het faciliteren van het contactpunt mantelzorg om genoemde doelstellingen te realiseren.

Pagina 3 van 9

Uitvoering

In onze gemeente is de uitvoering van ons mantelzorgbeleid belegd bij Welzijnswerk Midden-Drenthe. De consulent mantelzorg signaleert ontwikkelingen en fungeert als verbindende factor tussen verschillende partijen rondom mantelzorgers. Daarnaast adviseert en ondersteunt de consulent mantelzorg het Contactpunt Mantelzorg (CPM). In samenwerking met de gemeente worden activiteiten en bijeenkomsten georganiseerd die gericht zijn op het geven van voorlichting en het bieden van een moment van aandacht voor onze mantelzorgers.

Doelstelling en realisatie 2018-2020

Actie door	Wat is de actie	Wanneer, begin en eind	Gewenst resultaat	Resultaat 2020	Gereali-seerd
CPM	Folders verspreiden	Begin 2018	Meer geregistreerde mantelzorgers en meer deelname aan activiteiten	Het aantal geregistreerde mantelzorgers is van ruim 300 gestegen naar ruim 500.	✓
CPM	Communicatie gericht op activiteiten	Doorlopend	Meer mantelzorgers nemen deel aan activiteiten	Het CPM organiseert regelmatig activiteiten voor mantelzorgers. In 2019 zijn er 6 activiteiten aangeboden waar in totaal 173 personen aan hebben deelgenomen.	✓
Gemeente e.a.	De Thuisblijver	1e kwartaal 2018	Meer mantelzorgers maken gebruik van de voorzieningen	Door de thema's bewustwording en bekendheid verwoord in de Thuisblijver wordt getracht meer het gebruik van voorzieningen tbv mantelzorg te stimuleren. In de editie van december 2020 wordt speciale aandacht besteedt aan het CPM in de Thuisblijver.	✓
Gemeente	Leerplichtambtenaren wijzen jonge mantelzorgers op de mogelijkheden	Doorlopend	Meer jonge mantelzorgers in beeld	Geen gegevens van bekend. Onderzoek is gestart. Afronding in eerste kwartaal 2021.	X
Gemeente	Gemeente meldt zich aan als dementievriendelijke gemeente	Begin 2018	Meer begrip en compassie voor dementerende en hun naasten (de mantelzorger)	De erkenning is verleend medio 2018. Hierna is er een programma aan activiteiten gericht op voorlichting en training opgezet.	✓
Gemeente CJG	Jeugdconsulenten wijzen jonge mantelzorgers op de mogelijkheden	Doorlopend	Meer jonge mantelzorgers in beeld	Het aantal jonge mantelzorgers dat in beeld is stijgt.	✓
Gemeente WMO-team	WMO-consulenten wijzen hun cliënten op de mogelijkheden	Doorlopend	Meer geregistreerde mantelzorgers en meer deelname aan activiteiten	Dit is vast onderwerp tijdens de keukentafelgesprekken.	✓
Wijkteams	Wijzen hun cliënten op het CPM	Doorlopend	Meer geregistreerde mantelzorgers en meer deelname aan activiteiten	Gerealiseerd.	✓
Zorg cafés	Wijzen hun cliënten op het CPM	Doorlopend	Meer geregistreerde mantelzorgers en meer deelname aan activiteiten	Gerealiseerd.	✓
WMO-raad	Organiseert de achterban	Doorlopend	Meer aandacht voor mantelzorg, meer bewustwording, meer aanmeldingen bij het CPM	Gerealiseerd.	✓
St Welzijn MD	Medewerkers informeren hun netwerken over de mogelijkheden	Doorlopend	Meer geregistreerde mantelzorgers en meer deelname aan activiteiten	Gerealiseerd.	✓

Analyse

Op vrijwel alle doelstellingen zijn stappen gezet en zijn doelen gerealiseerd. Dit is een mooi resultaat. De afstemming met de leerplichtambtenaar en het CJG zullen we in het eerste kwartaal 2021 oppakken. Hierbij zullen we ook de beleidsmedewerker kwetsbare jongeren nadrukkelijk bij betrekken.

Resultaten Welzijnswerk Midden Drenthe

Een van de speerpunten van ons beleid was het vergroten van het aantal mantelzorgers. Hieronder de realisatie over de periode van 2018 tot en met 2019. Het jaar 2020 staat in het teken van de lockdown in verband met corona. De realisatiecijfers over het betreffende jaar zijn deels nog niet bekend.

Realisatie 2018

- Aantal mantelzorgers 378 (toename van 38);
- CPM heeft 7 bijeenkomsten georganiseerd, van creatief tot informatief;
- CPM en Welzijnswerk hebben de dag van de Mantelzorg georganiseerd;
- CPM en Welzijnswerk hebben twee workshops gegeven over financiële regelingen, twee over werkende mantelzorgers en een workshop “in gesprek met mantelzorgers”;
- Voor ex-mantelzorgers heeft het CPM met ouderenwerkers een bijeenkomst georganiseerd;
- Bereik van 234 mantelzorgers, ten opzichte van 170 in 2017;
- Het aantal contactmomenten is gestegen.

Jonge mantelzorgers

In 2018 heeft de voorbereiding plaatsgevonden om meer jonge mantelzorgers te bereiken en te ondersteunen.

Realisatie 2019

- Aantal geregistreerde mantelzorgers 441 (toename van 63);
- De consultant mantelzorg heeft CPM ondersteund in het proces naar een zelfstandige stichting;
- Het CPM organiseerde 6 bijeenkomsten, waarvan twee gericht op werkende mantelzorgers;
- CPM en Welzijnswerken organiseerden de dag van de mantelzorger;
- Bereik van 225 mantelzorgers;
- 12 werkende mantelzorgers volgden een mindfulness training.

Jonge mantelzorgers

- In 2019 zijn 3 activiteiten voor jonge mantelzorgers georganiseerd;
- In totaal namen hier 66 jonge mantelzorgers aan deel;
- Er zijn 53 geregistreerde jonge mantelzorgers;
- 6 daarvan hebben zich in 2019 aangemeld;
- 2 stagiaires zijn een onderzoek gestart naar de behoeften van jonge mantelzorgers;
- Jongerenwerkers en een maatschappelijk werker hebben een training gevolgd over hoe je jonge mantelzorgers kunt bereiken.

Uit de jaarverslagen 2018 en 2019 van Welzijnswerk Midden-Drenthe blijkt dat de organisatie er steeds beter in slaagt om (jonge)mantelzorgers te bereiken, voor te lichten en te helpen in het zoeken van een balans tussen zorg- en privétaken.

De gevolgen van corona voor mantelzorgers

Tot voor kort gaf het huidige mantelzorgbeleid onze inwoners de aandacht en zorg die zij nodig hadden. De gevolgen van corona hebben echter een grote impact op de mantelzorgers en hun omgeving. Zorgbehoevenden konden niet meer of veel minder vaak naar de dagopvang en moesten noodgedwongen thuis blijven. Inmiddels is de dagopvang weer open. De Stichting Welzijn heeft de locaties opengehouden voor de meest kwetsbaren. De thuissituatie is niettemin steeds zwaarder geworden. Zowel voor de zorgbehoevende, als voor de mantelzorger is er minder mogelijkheid tot sociaal contact. De druk op de mantelzorgers neemt verder toe.

Gemeente, het Contactpunt Mantelzorg en Welzijnswerk Midden-Drenthe staan in nauw contact om – daar waar nodig – snel te acteren op ontwikkelingen als gevolg van corona. We werken met verschillende partners samen – integraal - om de juiste ondersteuning te kunnen bieden aan mantelzorgers en zorgbehoevenden. Dit doen we door veelvuldig contact te onderhouden, door alert te zijn op signalen en samen te werken binnen de wijkteams. Specifieke aandacht hebben we voor het voorkomen van een sociaal isolement en het tegen gaan van eenzaamheid. Het beeldbellen doet ook bij de ouderen haar intrede.

In deze omstandigheden is het geweldig te zien en te ervaren dat alle collega's en partners "er het beste van proberen te maken". Welzijnswerk Midden-Drenthe en het Contactpunt Mantelzorg doen dit door alle aandacht en energie te richten op het bellen van mensen om ze het gevoel te geven dat ze er niet alleen voor staan. Gelijktijdig zien we dat de eerstelijns zorg extra alert is op de gezondheid van hun patiënten en dat er via onder andere de wijkteams afstemming is met casemanagers dementie en ouderenwerkers. Deze nauwe samenwerking is onderdeel van de integrale aanpak ouderenzorg en zal zeker in coronatijd extra aandacht blijven krijgen. Opmerkelijk verschijnsel is dat ouderen in korte tijd veel beter bekend en vertrouwd zijn geraakt met de "computer". Beeldbellen met kinderen, familie en maatschappelijke organisaties heeft een forse boost gekregen.

Stand van zaken 2020

- Aantal geregistreerde mantelzorgers is 450 (toename van 9);
- Als gevolg van corona konden de geplande bijeenkomsten niet doorgaan;
- Welzijnswerk heeft belcirkels opgestart om mantelzorgers te bereiken;
- Met de lokale supermarkten zijn boodschappenbezorgdiensten geïnitieerd;
- Op de dag van de mantelzorger hebben alle geregistreerde mantelzorgers een pakketje gekregen met producten van de lokale ondernemers. De gemeente heeft hierin geparticipeerd in de vorm van een kookboekje van het Huus van de Taol.

Dag van de Mantelzorg

Op 10 november (de dag van de Mantelzorg) start de uitvoering van de regeling. Iedereen die het afgelopen jaar in aanmerking kwam, krijgt nu een ambtshalve aanvraag in thuis gestuurd. Nieuwe aanvragen kunnen zowel bij de gemeente als het CPM worden ingediend. Jaarlijks krijgen we veel waardering voor de regeling vanuit de gebruikers, maar ook vanuit maatschappelijke organisaties in onze gemeente. In verband met de coronacrisis kon dit jaar geen activiteiten door CPM worden georganiseerd. Om die reden heeft het CPM in het kader van de Dag van de mantelzorg alle geregistreerde mantelzorgers een mooi cadeau thuis bezorgd. De gemeente heeft hierin bijgedragen in de vorm van een boekje van “Huus van de Toal”.

Regeling mantelzorgwaardering

Ingevolge de Wmo2015 hebben wij beleid ontwikkeld om mantelzorgers financieel te ondersteunen in de uitvoering van hun zorgtaken. De gemeente kent de regeling mantelzorgwaardering waarbij iemand die de zorg ontvangt een beroep kan doen op een tegemoetkoming van € 200.- per jaar. Deze regeling is in nauw overleg met de Wmo-raad tot stand gekomen en wordt in samenwerking met de gemeente en het CPM uitgevoerd. Het aantal aanvragen is van 160 (in 2016) naar ruim 400 (in 2019) gestegen. Om in aanmerking te komen wordt nadrukkelijk gevaagd om ingeschreven te staan bij het CPM. Reden hiervoor is dat men dan ook voorlichting en advies kan krijgen en als lotgenoot uitgenodigd wordt voor bijeenkomsten waar men ervaringen kan delen.

Pilot logeer- en respijtzorg

Logeer- en respijtzorg is een vorm van ondersteuning die nauwelijks benut wordt. We hebben daarom samen met de gemeente Assen deelgenomen aan een landelijke pilot naar de oorzaken van het niet-gebruik van logeer- en respijtzorg. Wij hebben daarbij ook de Wmo-raad nauw betrokken door hun actief te laten participeren aan deze pilot. De resultaten van de eerste fase van de pilot hebben aangetoond dat - naast bekendheid - ook de schroom om van deze opvangmogelijkheid gebruik te maken heel groot is bij de doelgroep en hun naasten. Juist omdat er ook er geen echte alternatieven zijn zullen wij de voorlichting en communicatie over en nut en noodzaak van logeer- en respijtzorg moeten benadrukken. Hierover zijn we met de gemeente Assen in overleg.

Resumé

Het huidige mantelzorgbeleid geeft de kaders aan waarbinnen onze inwoners de aandacht en zorg kunnen krijgen die aansluit bij de vraag naar meer ondersteuning. De gevolgen van corona hebben een grote impact op de toch al grote druk op onze mantelzorgers en hun naasten. Wij zijn met CPM en Welzijnswerk in nauw contact om - waar nodig - snel te acteren op ontwikkelingen zoals corona maar ook op signalen van sociaal isolement en eenzaamheid.

